

A tanári záróvizsga tételei a Román nyelv és irodalom osztatlan tanárképzés nappali tagozatán
--

A)Cunoștințe generale de Limba română/ conținuturi [Általános román nyelv tartalmak/ismeretek]:

Lingvistică [Nyelvtudomány]

1. Principiile de bază ale predării Limbii române ca limbă străină și aplicarea acestora în pregătirea materialelor didactice [A román, mint idegen nyelv tanításában és a tananyagok készítésében alkalmazott módszertani alapelvek]
2. Sociolingvistică: Definiția sociolingvisticii, conceptele de bază ale sociolingvisticii, originea și caracteristicile de bază ale limbii române [Szociolingvisztika: meghatározás, a szociolingvisztika alapfogalmai, a nyelv eredete és a nyelv eredeti funkciói]
3. Sintaxă: Ordinea absolută și relativă a cuvintelor într-o propoziție (poziționarea corectă a cuvintelor în limba română), locul atributelor în propoziție [Szintaxis: mondatrészek abszolút és relatív sorrendje (a mondatok alapszórendje a románban), a jelzők helye a mondatban]
4. Gramatică: Sincronizarea limbajului sistemic: abilități lingvistice fonetice, fonologice, morfologice, lexicale, sintactice, lingvistice [Nyelvtan: Szinkrón rendszernyelvészeti áttekintés: fonetika-fonológiai, morfológiai, lexikológiai, szintaktikai, szövegnyelvészeti ismeretek]
5. Lingvistică contrastivă: Definiția lingvisticii contrastive, forme sintetice și analitice în limba română și în limba maghiară. [Kontrasztív nyelvészet: a kontrasztív nyelvészet fogalma, szintetikus és analitikus formák a nyelvekben]

Literatură [Irodalomtudomány]

6. Imagini poetice, elemente de versificație, genul liric, etapele unui comentariu liric, caracteristici ale prozei și dramaturgiei[költői kép, költői elemek, lírai műfaj, műelemzés szabályai, próza és dráma jellegzetességei.]
7. Tendințe ale teoriei literaturii și analiza operelor literare. Stiluri și curente literare (clasicismul, romantismul, realismul, expresionismul). [Az irodalomelmélet és a műelemzés irányzatai. Az irodalmi áramlatok, korstílusok (klasszicizmus, romantika, realizmus, expresszionizmus).]
8. Analiza textului narativ. Aplicații pe un text narativ în limba română. Structuri narative. Tipurile de narațiune. Narator obiectiv-subiectiv. Naratorul-personaj[A narratív szöveg elemzése. Gyakorlatok román narratív szövegeken. Narratív struktúrák. A narráció típusai. Objektív- szubjektív narrátor. Szereplő narrátor.]

B. Cunoștințe despre naționalitatea română [Nemzetiségi tartalmak/ismeretek]

1. Forme de exprimare lingvistică la românii din Ungaria (bilingvismul, graiuri, interferențe culturale) [A magyarországi románok nyelvhasználata (kétnyelvűség; kulturális interferenciák; tájszólások)]

2. Istoria românilor: Originea românilor și teorii cu privire la spațiul de formare a limbii române; rolul românilor în cadrul Regatului Ungar și formarea voievodatelor românești; relațiile statelor medievale românești cu Regatul Ungariei și statele vecine în Evul Mediu; statutul social și politic al românilor în Epoca Modernă; trezirea la conștiință națională; rolul românilor în convulsiile sociale și politice ale Epocii Moderne; românii în Ungaria de după tratatul de pace de la Trianon; politici naționale ale statului ungar [A magyarországi románok története: A románok eredete és elméletek a román nyelv kialakulásának helyéről; a románok szerepe a középkori Magyar Királyságban és a román vajdaságok kialakulása; a román vajdaságok viszonya a Magyar Királysággal és a szomszédos államokkal; a románok társadalmi és politikai státusza a modern korban; románok a trianoni békeszerződés utáni Magyarországon; a magyar állam nemzetiségi politikái.]

3. Istoria românilor din Ungaria trianonică: românii din Ungaria în perioada interbelică și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial; reorganizarea vieții culturale, sociale și politice după 1945 și în timpul regimului comunist; relațiile minorității române din Ungaria cu țara-mamă după instaurarea democrației. [A románok története a trianoni Magyarországon: a románok helyzete a két világháború között; a kulturális, társadalmi, politikai élet újrászerveződése 1945 után; a hazai románság kapcsolatai az anyaországgal a demokratikus rendszer bevezetése után.]

4. Aspecte ale identității: definiții ale identității; trăsături specifice ale românilor din Ungaria; relația minoritate – majoritate în statul național; politici minoritare în Europa; [Identitásra vonatkozó aspektusok: az identitás definiálása; a magyarországi románok jellegzetes vonásai; a többség – kisebbség viszonya a nemzeti államban; kisebbségi politikák Európában.]

5. Cultura românilor: culturi ale antichității pe teritoriul României; arhitectura medievală românească: biserici, mănăstiri, cetăți, conace; cartea veche românească și începuturile scrierii în limba română; cronici și cronicari în istoriografia românească; creații epice și lirice în Epoca Modernă; perioada de înflorire a culturii române: reprezentanți români ai literaturii, picturii, muzicii, științei, creației artistice plastice. [A románok kultúrája: ókori kultúrák Románia területén; a román középkori építészet: templomok, kolostorok, várak, kúriák; régi román könyvek és a román nyelvű írás kezdetei; krónikák és krónika írók a román történetírásban; epikus és lírai alkotások a modern korban; a román kultúra felvirágzásának időszaka: román irodalmárok, festők, zeneszerzők, tudósok, műalkotók.]

6. Geografia României: poziționarea geografică a României; forme de relief și distribuirea lor teritorială; populația; împărțirea teritorială – administrativă; aspecte climatologice; aspecte economice. [Románia földrajza: Románia földrajzi elhelyezkedése; domborzati viszonyok; népesség; területi – igazgatási felosztás; éghajlati viszonyok; gazdasági viszonyok.]

7. Organizarea vieții educaționale, culturale și politice: politici de învățământ în Ungaria dualistă; organizarea culturală în perioada dualistă: asociații, fundații; politici de învățământ în perioada socialistă: școli, liceu, catedre; nivele de reprezentare a românilor din Ungaria după 1993. [Az oktatási, kulturális és politikai élet szerveződése: oktatási politikák a dualista Magyarországon: egyesületek, alapítványok; oktatási politikák a szocializmus alatt: iskolák, gimnázium, tanszékek; a magyarországi románság képviselői szintjei 1993 után.]

C) Metodica [Szakmódszertan]

- 1.** Obiectivele și funcția învățământului bilingv, respectiv cu predare în limba română. Metode ale predării limbii române ca limbă maternă, respectiv, ca limbă străină. [A kétnyelvű- illetve nyelvoktató-rendszerű tanítás célkitűzései, feladatai. A román mint anyanyelv illetve idegen nyelv tanításának fontosabb módszerei]
- 2.** Metode și procedee în procesul de predare-învățare a limbii române [Módszerek és eljárások a román nyelv tanításában.]
- 3.** Metode unitare de predare-învățare concomitentă a limbii și culturii române. [A román nyelv és kultúra egységes oktatása]
- 4.** Principiile de bază ale predării limbii române și ale pregătirii materialului didactic. [A román nyelv tanításában és a tananyagok készítésében alkalmazott módszertani alapelvek]
- 5.** Proiectarea activităților de cultură și civilizație românească. [A román kultúra és civilizáció tantárgy menete.]
- 6.** Rolul profesorului în desfășurarea orei de literatură română la liceu [A tanár feladatai a román irodalom óra munka szervezésében és irányításában gimnáziumban.]
- 7.** Dezvoltarea competențelor interculturale [Az interkulturális kompetencia fejlesztése]
- 8.** Cerințe curriculare și procese pedagogice; proiectarea didactică. [Tantervi követelmények és a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése]
- 9.** Evaluarea, autoevaluarea – principii și metode [Az értékelés problematikája]
- 10.** Dezvoltarea exprimării orale și în scris, principalele repere ale învățării compunerii unor texte. [A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztésének formái, a fogalmazástanítás főbb szempontjai.]

A tanári záróvizsga tételei a Román nyelv és irodalom mesterképzés következő levelező tagozatos, új típusú, rövid ciklusú formáiban:

- 1.) 150 kreditpontos (5 féléves) levelező képzés (tanítói szakképzettséget követő középiskolai tanári szakképzettséget adó mesterképzés)**
- 2.) 120 kreditpontos (4 féléves) levelező képzés (tanári szakképzettséget követő újabb, azaz más (német) szakos középiskolai tanári oklevelet adó mesterképzés)**
- 3.) 120 kreditpontos (4 féléves) levelező képzés (tanítói szakképzettséget követő általános iskolai tanári szakképzettséget adó mesterképzés)**

A) Cunoștințe generale de Limbă română/ conținuturi [Általános román nyelv tartalmak/ismeretek]:

Lingvistică [Nyelvtudomány]

- 1. Psiholingvistică: Cunoștințe lingvistice de bază: verbul (clasificarea verbelor, modurile și timpurile verbale), articolul, prefixe [Pszicholingvisztika: pszicholingvisztika alapkérdései, az ige (az ige módjai) határozó szavak, előljáró szavak]**
- 2. Sociolingvistică: Conexiunea dintre structura socială și utilizarea limbii; utilizarea limbii române și consecințele în predare [Szociolingvisztika: a szociális struktúra és a nyelvhasználat kapcsolata; a nyelvhasználat és következményei az oktatásban]**
- 3. Sintaxă: Cunoașterea regulilor și registrelor limbii române, utilizarea acestora în diferite contexte [Szintaxis: Ismerni a beszélt és írott román nyelv szabályait, regisztereit, azokat a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelel en képes hatékonyan alkalmazni]**
- 4. Cunoștințe lingvistice de bază: Sistemul lexical al limbii, limbajul și funcția limbajului, propoziții, fraze și semnificația acestora [Nyelvészeti alapismeretek: A nyelv lexikális rendszere, a nyelv közlés sajátosságai és funkciói, mondatok, szövegek és jelentéstartalmak]**
- 5. Lingvistică contrastivă: Învățarea limbii și lingvistica contrastivă, conceptul de interlingvism. [Kontrasztív nyelvészet: nyelvtanulás és kontrasztív nyelvészet, interlingva kérdése]**

Literatură [Irodalomtudomány]

- 6. Aplicații pe texte lirice în limba română. Structuri lirice. Subdiviziuni ale genului liric. Descrierea ca mod de expunere predominant. Trăsăturile implicite și explicite ale genului liric. [Román lírai szövegeken alkalmazott gyakorlatok. Lírai struktúrák. Lírai műfajok. Előadásmódok: a leírás. A lírai én explicit és implicit jellemvonásai.]**
- 7. Câmpuri lexicale, stabilirea temei și a motivelor literare. Natura, dragostea, relația dintre om și natură, fortuna labilis, carpe diem, vanitas vanitatum [A lexikális mezők és az irodalmi témák-motívumok kiválasztása. A természet, a szerelem, az ember és természet kapcsolata, fortuna labilis, carpe diem, vanitas vanitatum.]**

B. Cunoștințe despre naționalitatea română [Nemzetiségi tartalmak/ismeretek]

1. Forme de exprimare lingvistică la românii din Ungaria (bilingvismul, graiuri, interferențe culturale) [A magyarországi románok nyelvhasználata (kétnyelvűség; kulturális interferenciák; tájszólások)]

2. Istoria românilor: Originea românilor și teorii cu privire la spațiul de formare a limbii române; rolul românilor în cadrul Regatului Ungar și formarea voievodatelor românești; relațiile statelor medievale românești cu Regatul Ungariei și statele vecine în Evul Mediu; statutul social și politic al românilor în Epoca Modernă; trezirea la conștiință națională; rolul românilor în convulsiile sociale și politice ale Epocii Moderne; românii în Ungaria de după tratatul de pace de la Trianon; politici naționale ale statului ungar [A magyarországi románok története: A románok eredete és elméletek a román nyelv kialakulásának helyéről; a románok szerepe a középkori Magyar Királyságban és a román vajdaságok kialakulása; a román vajdaságok viszonya a Magyar Királysággal és a szomszédos államokkal; a románok társadalmi és politikai státusza a modern korban; románok a trianoni békeszerződés utáni Magyarországon; a magyar állam nemzetiségi politikái.]

3. Istoria românilor din Ungaria trianonică: românii din Ungaria în perioada interbelică și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial; reorganizarea vieții culturale, sociale și politice după 1945 și în timpul regimului comunist; relațiile minorității române din Ungaria cu țara-mamă după instaurarea democrației. [A románok története a trianoni Magyarországon: a románok helyzete a két világháború között; a kulturális, társadalmi, politikai élet újrászerveződése 1945 után; a hazai románság kapcsolatai az anyaországgal a demokratikus rendszer bevezetése után.]

4. Aspecte ale identității: definiții ale identității; trăsături specifice ale românilor din Ungaria; relația minoritate – majoritate în statul național; politici minoritare în Europa; [Identitásra vonatkozó aspektusok: az identitás definiálása; a magyarországi románok jellegzetes vonásai; a többség – kisebbség viszonya a nemzeti államban; kisebbségi politikák Európában.]

5. Cultura românilor: culturi ale antichității pe teritoriul României; arhitectura medievală românească: biserici, mănăstiri, cetăți, conace; cartea veche românească și începuturile scrierii în limba română; cronici și cronicari în istoriografia românească; creații epice și lirice în Epoca Modernă; perioada de înflorire a culturii române: reprezentanți români ai literaturii, picturii, muzicii, științei, creației artistice plastice. [A románok kultúrája: ókori kultúrák Románia területén; a román középkori építészet: templomok, kolostorok, várak, kúriák; régi román könyvek és a román nyelvű írás kezdetei; krónikák és krónika írók a román történetírásban; epikus és lírai alkotások a modern korban; a román kultúra felvirágzásának időszaka: román irodalmárok, festők, zeneszerzők, tudósok, műalkotók.]

6. Geografia României: poziționarea geografică a României; forme de relief și distribuția lor teritorială; populația; împărțirea teritorială – administrativă; aspecte climatologice; aspecte economice. [Románia földrajza: Románia földrajzi elhelyezkedése; domborzati viszonyok; népesség; területi – igazgatási felosztás; éghajlati viszonyok; gazdasági viszonyok.]

7. Organizarea vieții educaționale, culturale și politice: politici de învățământ în Ungaria dualistă; organizarea culturală în perioada dualistă: asociații, fundații; politici de învățământ în perioada socialistă: școli, liceu, catedre; nivele de reprezentare a românilor din Ungaria după 1993. [Az oktatási, kulturális és politikai élet szerveződése: oktatási politikák a dualista Magyarországon: egyesületek, alapítványok; oktatási politikák a szocializmus alatt: iskolák, gimnázium, tanszékek; a magyarországi románság képviselői szintjei 1993 után.]

C) Metodica [Szakmódszertan]

- 1.** Obiectivele și funcția învățământului bilingv, respectiv cu predare în limba română. Metode ale predării limbii române ca limbă maternă, respectiv, ca limbă străină. [A kétnyelvű- illetve nyelvvoktató-rendszerű tanítás célkitűzései, feladatai. A román mint anyanyelv illetve idegen nyelv tanításának fontosabb módszerei]
- 2.** Metode și procedee în procesul de predare-învățare a limbii române [Módszerek és eljárások a román nyelv tanításában.]
- 3.** Metode unitare de predare-învățare concomitentă a limbii și culturii române. [A román nyelv és kultúra egységes oktatása]
- 4.** Principiile de bază ale predării limbii române și ale pregătirii materialului didactic. [A román nyelv tanításában és a tananyagok készítésében alkalmazott módszertani alapelvek]
- 5.** Proiectarea activităților de cultură și civilizație românească. [A román kultúra és civilizáció tantárgy menete.]
- 6.** Rolul profesorului în desfășurarea orei de literatură română la liceu [A tanár feladatai a román irodalom óra munka szervezésében és irányításában gimnáziumban.]
- 7.** Dezvoltarea competențelor interculturale [Az interkulturális kompetencia fejlesztése]
- 8.** Cerințe curriculare și procese pedagogice; proiectarea didactică. [Tantervi követelmények és a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése]
- 9.** Evaluarea, autoevaluarea – principii și metode [Az értékelés problematikája]
- 10.** Dezvoltarea exprimării orale și în scris, principalele repere ale învățării compunerii unor texte. [A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztésének formái, a fogalmazástanítás főbb szempontjai.]

**A tanári záróvizsga tételei a Román nyelv és irodalom mesterképzés rövid ciklusú, 45 kreditpontos, 2 féléves levelező tagozatán
(általános iskolai tanári szakképzettséget követő, középiskolai tanári szakképzettséget adó mesterképzés)**

A) Cunoștințe generale de Limbă română/ conținuturi [Általános román nyelv tartalmak/ismeretek]

Lingvistică [Nyelvtudomány]

1. Psiholingvistică: Formarea și învățarea limbii; apariția și înțelegerea fenomenelor lingvistice; limbă și gândire. [Pszicholingviztika: a nyelv keletkezése és elsajátítása; a nyelvi megnyilatkozások keletkezése és megértése; nyelv és gondolkodás]
2. Sociolingvistică: Românii din Ungaria. Bilingvism. Limbă maternă, cultură, societate. Conceptul de bilingvism. [Szociolingviztika: a magyarországi románok. Kétnyelvűség. Anyanyelv, kultúra, közösség. A kétnyelvűség alapkérdései]
3. Lingvistică contrastivă: Definierea conceptelor de contrastiv și comparativ în domeniul lingvisticii; gramatica contrastivă, metode și rezultate în lexicologie și frazeologie [Kontrasztív nyelvészet: kontrasztív és komparatív fogalmak a lingviztikában; a kontrasztív grammatika, lexikológia és frazeológia módszerei és eredményei]

B. Cunoștințe despre naționalitatea română [Nemzetiségi tartalmak/ismeretek]

1. Forme de exprimare lingvistică la românii din Ungaria (bilingvismul, graiuri, interferențe culturale) [A magyarországi románok nyelvhasználata (kétnyelvűség; kulturális interferenciák; tájszólások)]
2. Istoria românilor: Originea românilor și teorii cu privire la spațiul de formare a limbii române; rolul românilor în cadrul Regatului Ungar și formarea voievodatelor românești; relațiile statelor medievale românești cu Regatul Ungariei și statele vecine în Evul Mediu; statutul social și politic al românilor în Epoca Modernă; trezirea la conștiință națională; rolul românilor în convulsiile sociale și politice ale Epocii Moderne; românii în Ungaria de după tratatul de pace de la Trianon; politici naționale ale statului ungar. [A magyarországi románok története: A románok eredete és elméletek a román nyelv kialakulásának helyéről; a románok szerepe a középkori Magyar Királyságban és a román vajdaságok kialakulása; a román vajdaságok viszonya a Magyar Királysággal és a szomszédos államokkal; a románok társadalmi és politikai státusza a modern korban; románok a trianoni békeszerződés utáni Magyarországon; a magyar állam nemzetiségi politikái.]
3. Istoria românilor din Ungaria trianonică: românii din Ungaria în perioada interbelică și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial; reorganizarea vieții culturale, sociale și politice după 1945 și în timpul regimului comunist; relațiile minorității române din Ungaria cu țara-mamă după instaurarea democrației. [A románok története a trianoni Magyarországon: a románok helyzete a két világháború között; a kulturális, társadalmi, politikai élet újrászerveződése 1945 után; a hazai románság kapcsolatai az anyaországgal a demokratikus rendszer bevezetése után.]

4. Aspecte ale identității: definiții ale identității; trăsături specifice ale românilor din Ungaria; relația minoritate – majoritate în statul național; politici minoritare în Europa; [Identitásra vonatkozó aspektusok: az identitás definiálása; a magyarországi románok jellegzetes vonásai; a többség – kisebbség viszonya a nemzeti államban; kisebbségi politikák Európában.]

5. Cultura românilor: culturi ale antichității pe teritoriul României; arhitectura medievală românească: biserici, mănăstiri, cetăți, conace; cartea veche românească și începuturile scrierii în limba română; cronică și cronicari în istoriografia românească; creații epice și lirice în Epoca Modernă; perioada de înflorire a culturii române: reprezentanți români ai literaturii, picturii, muzicii, științei, creației artistice plastice. [A románok kultúrája: ókori kultúrák Románia területén; a román középkori építészet: templomok, kolostorok, várak, kúriák; régi román könyvek és a román nyelvű írás kezdetei; krónikák és krónika írók a román történetírásban; epikus és lírai alkotások a modern korban; a román kultúra felvirágzásának időszaka: román irodalmárok, festők, zeneszerzők, tudósok, műalkotók.]

6. Geografia României: poziționarea geografică a României; forme de relief și distribuirea lor teritorială; populația; împărțirea teritorial – administrativă; aspecte climatologice; aspecte economice. [Románia földrajza: Románia földrajzi elhelyezkedése; domborzati viszonyok; népesség; területi – igazgatási felosztás; éghajlati viszonyok; gazdasági viszonyok.]

7. Organizarea vieții educaționale, culturale și politice: politici de învățământ în Ungaria dualistă; organizarea culturală în perioada dualistă: asociații, fundații; politici de învățământ în perioada socialistă: școli, liceu, catedre; nivele de reprezentare a românilor din Ungaria după 1993. [Az oktatási, kulturális és politikai élet szerveződése: oktatási politikák a dualista Magyarországon: egyesületek, alapítványok; oktatási politikák a szocializmus alatt: iskolák, gimnázium, tanszékek; a magyarországi románság képviselői szintjei 1993 után.]

C) Metodica [Szakmódszertan]

1. Obiectivele și funcția învățământului bilingv, respectiv cu predare în limba română. Metode ale predării limbii române ca limbă maternă, respectiv, ca limbă străină. [A kétnyelvű- illetve nyelvoktató-rendszerű tanítás célkitűzései, feladatai. A román mint anyanyelv illetve idegen nyelv tanításának fontosabb módszerei]

2. Metode și procedee în procesul de predare-învățare a limbii române [Módszerek és eljárások a román nyelv tanításában.]

3. Metode unitare de predare-învățare concomitentă a limbii și culturii române. [A román nyelv és kultúra egységes oktatása]

4. Principiile de bază ale predării limbii române și ale pregătirii materialului didactic. [A román nyelv tanításában és a tananyagok készítésében alkalmazott módszertani alapelvek]

5. Proiectarea activităților de cultură și civilizație românească. [A román kultúra és civilizáció tantárgy menete.]

6. Rolul profesorului în desfășurarea orei de literatură română la liceu [A tanár feladatai a román irodalom óra munka szervezésében és irányításában gimnáziumban.]

7. Dezvoltarea competențelor interculturale [Az interkulturális kompetencia fejlesztése]

8. Cerinte curriculare și procese pedagogice; proiectarea didactică. [Tantervi követelmények és a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése]

9. Evaluarea, autoevaluarea – principii și metode [Az értékelés problematikája]

10. Dezvoltarea exprimării orale și în scris, principalele repere ale învățării compunerii unor texte. [A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztésének formái, a fogalmazóstanítás főbb szempontjai.]